

PHÁT TRIỂN HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THANH HÓA

Lê Đức Đạt¹, Lê Huy Chính²

Hiện nay, tỉnh Thanh Hóa đã quan tâm, ban hành nhiều chính sách khuyến khích sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh. Tuy nhiên, kết quả triển khai thực tế chưa đáp ứng các yêu cầu, kỳ vọng và tiềm năng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh Thanh Hóa. Bài viết này tập trung đánh giá những thành quả, hạn chế và nguyên nhân, từ đó đề xuất một số giải pháp thúc đẩy sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh trong thời gian tới.

Từ khoá: Hệ sinh thái, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, Thanh Hóa.

DOI: <https://doi.org/10.70117/hdujs.83.1.2026.938>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong thời gian vừa qua, nhận thức được vai trò, tầm quan trọng của hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đối với sự phát triển kinh tế - xã hội, Việt Nam đã thực hiện nhiều chính sách phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo như Đề án hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025 [6], Đề án hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2017 - 2025 [7], Đề án hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025 [8], đồng thời đã từng bước hoàn thiện hệ thống pháp lý, hình thành cơ sở uơm tạo, các tổ chức thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, các quỹ đầu tư, tăng cường vai trò của các trường đại học, cao đẳng, viện nghiên cứu, giúp hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở Việt Nam phát triển mạnh mẽ. Nguyễn Hà Thị Quỳnh Trang (2018) cho rằng, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của Việt Nam đang gặp nhiều điều kiện thuận lợi như cơ cấu dân số vàng, chỉ số tăng trưởng kinh tế ổn định, chính quyền ban hành nhiều chính sách hỗ trợ [9]. Theo Lê Cao Thắng (2023), hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở Việt Nam tuy mới hình thành nhưng có nhiều tiềm năng lớn để phát triển, số lượng các tổ chức hoạt động thúc đẩy khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ngày càng nhiều, hiệu quả hoạt động ngày càng được nâng cao [5]. Theo Bộ Khoa học và Công nghệ (2024), năm 2024 chỉ số hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu của Việt Nam ở vị trí 56, xếp thứ 5 tại khu vực Đông Nam Á và thứ 12 tại khu vực Châu Á - Thái Bình Dương; chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu của Việt Nam xếp thứ 44/133 quốc gia, nền kinh tế [16]. Đặc biệt, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia với nhiều cơ chế, chính sách đột phá, là căn cứ quan trọng để Việt Nam tiếp tục thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo phát triển trong thời gian tới [1].

¹ Trung tâm Hỗ trợ Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, Trường Đại học Hồng Đức, Email: leducdat@hdu.edu.vn

² Khoa Kinh tế - Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Hồng Đức

Tỉnh Thanh Hóa là tỉnh có vị trí chiến lược quan trọng, dân số đông, nguồn lao động dồi dào, hệ thống giao thông phát triển, điều kiện tự nhiên thuận lợi, là tỉnh có tiềm năng lớn để phát triển kinh tế của cả nước. Giai đoạn 2020 - 2024, Thanh Hóa là điểm sáng tăng trưởng kinh tế của cả nước, tốc độ tăng trưởng bình quân giai đoạn 2020 - 2024 đạt 9,32%, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tích cực, các khu công nghiệp, khu kinh tế thu hút nhiều vốn đầu tư FDI. Đối với hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 5519/QĐ-UBND ngày 30/12/2021 về việc phê duyệt Chương trình hỗ trợ phát triển doanh nghiệp khoa học và công nghệ và hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2021-2025 với nhiều giải pháp, chính sách phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh [12]. Tuy nhiên, hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh còn hạn chế cần phải có nhiều giải pháp thúc đẩy trong thời gian tới.

2. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận

Hiện nay các thuật ngữ như khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo/khởi nghiệp sáng tạo, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đang được sử dụng phổ biến, tuy nhiên cũng chưa có nhiều cách hiểu thống nhất, thành phần cấu thành hệ sinh thái cũng có sự khác nhau. Theo Bộ Khoa học và Công nghệ (2017), hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo là tập hợp các mối quan hệ tương hỗ giữa các thành phần như cá nhân, doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và các chủ thể hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp, các chính sách pháp luật, cơ sở hạ tầng cho khởi nghiệp, các nguồn vốn và tài chính, văn hóa khởi nghiệp, các tổ chức cung cấp dịch vụ hỗ trợ khởi nghiệp, các trường đại học, cao đẳng, nhà đầu tư, thị trường [2]. Như vậy, có thể đánh giá sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo dựa trên các yếu tố như chính sách pháp luật của nhà nước, cơ sở hạ tầng dành cho khởi nghiệp, vốn và tài chính, văn hóa khởi nghiệp, các tổ chức hỗ trợ, nhân lực, thị trường. Theo Nguyễn Thu Hương và Nguyễn Quốc Anh (2020), có 6 thành phần chính trong hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo gồm Nhà khởi nghiệp, doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; Chính phủ; Nhà đầu tư; Tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp; Nhân lực khởi nghiệp; Văn hóa khởi nghiệp [4]. Trong khi đó, theo Lê Hoàng Bá Huyền và Lê Thị Lan (2023), hệ sinh thái bao gồm 9 yếu tố là Chính sách; Pháp luật và cơ sở hạ tầng; Vốn và tài chính; Văn hóa; Tổ chức và cá nhân hỗ trợ; Trường đại học; Đào tạo, tập huấn; Nhân lực; Thị trường [3].

Trong nghiên cứu này, tác giả tiếp cận hệ sinh thái KNĐMST trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa gồm 6 thành phần chính theo quan điểm của Nguyễn Thu Hương và Nguyễn Quốc Anh (2020) để phân tích, đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp thu thập tài liệu, dữ liệu thứ cấp gồm các văn bản pháp luật của Nhà nước, của tỉnh Thanh Hóa, các báo cáo, các bài hội thảo, tham luận, các bài báo liên quan đến phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, số lượng về đào tạo bồi dưỡng về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và số lượng doanh nghiệp tham gia các hoạt động trong hệ sinh thái trên địa bàn tỉnh. Đồng thời, nghiên cứu cũng kết hợp quan sát thực tiễn và phân tích một số tình huống tiêu biểu trong hoạt động khởi nghiệp

đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh để phân tích, đánh giá. Trên cơ sở kết quả tổng hợp, phân tích, so sánh những dữ liệu, số liệu thực tế để đánh giá về thực trạng phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa. Từ đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa trong thời gian tới.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ KIẾN NGHỊ

3.1. Thực trạng phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa

Thực trạng về nhà khởi nghiệp và doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo: Trong giai đoạn 2020 - 2024, lực lượng nhà khởi nghiệp và doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa từng bước hình thành và phát triển. Thông qua các chương trình đào tạo, bồi dưỡng về khởi sự kinh doanh và quản trị doanh nghiệp do tỉnh tổ chức, nhiều cá nhân và tổ chức đã được trang bị kiến thức, kỹ năng cần thiết để triển khai hoạt động khởi nghiệp. Các ý tưởng, dự án khởi nghiệp chủ yếu đến từ thanh niên, sinh viên, các doanh nghiệp nhỏ và vừa và một số nhóm nghiên cứu tại các trường đại học, cao đẳng. Các cuộc thi và chương trình hỗ trợ khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh đã thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên tham gia tiêu biểu như cuộc thi Ý tưởng khởi nghiệp trong đoàn viên, thanh niên tỉnh Thanh Hóa do Tỉnh Đoàn tổ chức với 13 cuộc thi và hơn 2000 ý tưởng tham dự tính đến năm 2024, cuộc thi Sinh viên khởi nghiệp của Trường Đại học Hồng Đức đến năm 2024 đã tổ chức 08 cuộc thi khởi nghiệp với gần 800 ý tưởng, dự án tham gia. Tuy nhiên, số lượng doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh còn khá hạn chế, đến tháng 3/2025 mới có 20 doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo với quy mô hoạt động còn hạn chế.

Bảng 1. Kết quả phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa (tính đến tháng 3/2025)

STT	Chỉ tiêu	Đơn vị tính	Kết quả
1.	Số lượng doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo	Doanh nghiệp	20
2.	Số lượng vườn ươm/trung tâm ĐMST	Đơn vị	02
3.	Tỷ lệ doanh nghiệp có hoạt động đổi mới quy trình, mô hình kinh doanh	%	4%
4.	Số lượng sản phẩm ĐMST được thương mại hóa mỗi năm	Sản phẩm	05
5.	Số lượng dự án ĐMST được hỗ trợ từ NS tỉnh mỗi năm	Dự án	05
6.	Số lượng sáng chế, giải pháp hữu ích có địa chỉ tại tỉnh mỗi năm	Công trình	02
7.	Số lượng bài báo khoa học ứng dụng liên quan ĐMST mỗi năm	Bài báo	50
8.	Tỷ lệ doanh nghiệp vừa và nhỏ có hợp tác nghiên cứu, phát triển nghiên cứu với các Viện/Trường	%	2%
9.	Số lượng sáng kiến trong khu vực công được công nhận mỗi năm	Công trình	33

10.	Tiềm lực, trình độ khoa học, công nghệ và ĐMST (so với các tỉnh, thành trong cả nước)	Thứ bậc	Trung bình khá
11.	Chỉ số ĐMST tỉnh Thanh Hóa (so với các tỉnh, thành trong cả nước)	Thứ bậc	26

Nguồn: Kế hoạch hành động số 266-KH/TU ngày 26/04/2025 của Tỉnh ủy Thanh Hóa

Thực trạng về vai trò của chính quyền địa phương: Chính quyền tỉnh Thanh Hóa đã thể hiện vai trò tích cực trong việc xây dựng và ban hành các cơ chế, chính sách thúc đẩy phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh. Nhiều chương trình, đề án quan trọng đã được ban hành nhằm tạo hành lang pháp lý và định hướng phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh, tiêu biểu như Quyết định số 5060/QĐ-UBND ngày 25/11/2020 về việc phê duyệt đề án phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021 - 2025 [11]; Quyết định số 5519/QĐ-UBND ngày 30/12/2021 về việc phê duyệt Chương trình Hỗ trợ phát triển doanh nghiệp khoa học và công nghệ và hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Thanh Hoá, giai đoạn 2021 - 2025 [12]; Kế hoạch số 19/KH-UBND ngày 03/02/2023 về hỗ trợ thanh niên tỉnh Thanh Hóa khởi nghiệp, giai đoạn 2023 - 2030 [13]; Quyết định số 752/QĐ-UBND ngày 19/02/2024 về việc phê duyệt giao nhiệm vụ hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa sử dụng ngân sách trung ương trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa năm 2024 [14]. Ngoài ra, tỉnh Thanh Hóa đã ban hành Kế hoạch số 266-KH/TU ngày 26/4/2025 của Tỉnh ủy [10], Kế hoạch số 101/KH-UBND ngày 25/5/2025 của UBND tỉnh thực Nghị quyết số 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia của Bộ Chính trị [15]. Đây là các căn cứ quan trọng để thực hiện, phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

Thực trạng về nhà đầu tư và nguồn tài chính cho khởi nghiệp: Nguồn lực tài chính dành cho hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh bước đầu được quan tâm thông qua các chương trình hỗ trợ từ ngân sách nhà nước và các nguồn tín dụng ưu đãi. Trong giai đoạn 2017 - 2022 có 06 doanh nghiệp khởi nghiệp và cơ sở hỗ trợ khởi nghiệp được tiếp cận khoảng 10 tỷ đồng từ kinh phí thực hiện các nhiệm vụ khoa học và công nghệ cấp tỉnh; 958 dự án khởi nghiệp của thanh niên đã được hỗ trợ vay vốn ưu đãi với tổng số vốn hơn 71 tỷ đồng từ chương trình ưu đãi tín dụng của tỉnh. Tuy nhiên, hiện nay việc tiếp cận vốn đối với các dự án, ý tưởng khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh còn tương đối khó khăn, nhất là đối với các nhóm khởi nghiệp mới chưa có nhiều kinh nghiệm và chưa có sản phẩm thương mại. Hệ sinh thái khởi nghiệp của tỉnh vẫn thiếu các nguồn vốn đầu tư tư nhân, đặc biệt là các quỹ đầu tư mạo hiểm, nhà đầu tư thiên thần và các cơ chế kết nối đầu tư cho các dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

Thực trạng về các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp: Trên địa bàn tỉnh các sở, ban, ngành, các tổ chức đoàn thể, hiệp hội doanh nghiệp và các trường đại học, cao đẳng đã tham gia các hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp, đồng thời đang hình thành một số tổ chức tham gia hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp. Các tổ chức này đóng vai trò quan trọng trong việc tổ chức đào tạo, kết nối mạng lưới khởi nghiệp, hỗ trợ tư vấn và triển khai các dự án, ý tưởng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Một số cơ sở đào tạo như Trường Đại học Hồng Đức đã thực hiện 02 nhiệm vụ thuộc Đề án 844, 02 đề tài cấp tỉnh, cấp bộ về hoạt động khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo; tổ chức nhiều hoạt động như chương trình giao lưu doanh nhân giảng đường, cuộc thi ý tưởng sáng tạo,

Festival Kinh tế, chương trình Ươm mầm doanh nhân, tổ chức các hoạt động đào tạo kiến thức về khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo cho các đối tượng như giảng viên, học sinh, sinh viên, các doanh nghiệp, đào tạo đội ngũ cố vấn khởi nghiệp tại địa phương, phối hợp với các hiệp hội, các doanh nghiệp tổ chức các cuộc thi sinh viên khởi nghiệp. Tuy nhiên, số lượng các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp chuyên nghiệp trên địa bàn tỉnh còn hạn chế, tính đến năm 2025 tỉnh mới có 02 trung tâm hỗ trợ đổi mới sáng tạo, chưa có nhiều không gian làm việc chung, không gian sáng tạo hay các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp mang tính chuyên nghiệp.

Thực trạng về nguồn nhân lực khởi nghiệp: Nguồn nhân lực cho hệ sinh thái khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh chủ yếu đến từ lực lượng thanh niên, sinh viên, giảng viên, các doanh nhân trẻ và các doanh nghiệp nhỏ và vừa. Trong giai đoạn 2020 - 2024, trên địa bàn tỉnh đã tổ chức nhiều hoạt động tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo dành cho các đối tượng gồm các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp khởi nghiệp, doanh nghiệp nhỏ và vừa, đoàn viên thanh niên, giảng viên, học sinh, sinh viên như các chương trình của Sở Khoa học và Công nghệ, Sở Kế hoạch và Đầu tư (nay là Sở Tài chính), Tỉnh Đoàn Thanh Hóa, Trường Đại học Hồng Đức. Ngoài ra, các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh cũng tích cực đưa nội dung khởi nghiệp đổi mới sáng tạo vào hoạt động đào tạo cho học sinh, sinh viên. Tuy nhiên, chất lượng nguồn nhân lực khởi nghiệp vẫn còn hạn chế, thiếu các chuyên gia, cố vấn khởi nghiệp, chuyên gia công nghệ và các nhà quản trị có kinh nghiệm trong phát triển doanh nghiệp đổi mới sáng tạo.

Bảng 2. Kết quả đào tạo, bồi dưỡng về khởi sự kinh doanh, quản trị doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2020 - 2024

STT	Năm	Nội dung	Số lớp	Số học viên
1.	2020	Đào tạo khởi sự kinh doanh	110	11.000
		Bồi dưỡng doanh nhân	108	8.640
2.	2021	Đào tạo khởi sự kinh doanh	60	6.000
		Đào tạo quản trị kinh doanh	80	8.000
3.	2022	Đào tạo khởi sự kinh doanh	20	1.000
		Bồi dưỡng về khởi sự kinh doanh	80	4.000
		Bồi dưỡng về quản trị doanh nghiệp	80	4.000
4.	2023	Bồi dưỡng về khởi sự kinh doanh	77	3.850
		Bồi dưỡng về quản trị doanh nghiệp	77	3.850
5.	2024	Bồi dưỡng về khởi sự kinh doanh	47	2.350
		Bồi dưỡng về quản trị doanh nghiệp	41	2.050

Nguồn: Tổng hợp từ Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng của UBND tỉnh Thanh Hóa

Thực trạng về văn hóa khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo: Nhận thức về khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo trong cộng đồng, đặc biệt là trong thanh niên, học sinh, sinh viên trên địa bàn tỉnh đã có nhiều chuyển biến tích cực trong giai đoạn 2020 - 2024. Các chương trình đào tạo, hội thảo, cuộc thi khởi nghiệp và các hoạt động truyền thông đã góp phần lan tỏa tinh thần khởi nghiệp trên địa bàn tỉnh. Tuy nhiên, văn hóa khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh vẫn đang trong quá trình hình thành, mức độ chấp nhận rủi ro trong kinh doanh chưa cao, hoạt động kết nối giữa các thành phần trong hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo còn hạn chế.

3.2. Kết quả đạt được

Thứ nhất, tỉnh Thanh Hóa đã chủ động nghiên cứu, ban hành nhiều cơ chế, chính sách nhằm tạo hành lang pháp lý thuận lợi cho phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Các văn bản này góp phần định hướng, hỗ trợ và khuyến khích các cơ quan nhà nước, các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp tham gia vào các hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

Thứ hai, nhận thức của các sở, ban, ngành, các đơn vị, tổ chức đoàn thể trên địa bàn tỉnh và người dân về vai trò của khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ngày càng được cải thiện. Tinh thần khởi nghiệp trong thanh niên, sinh viên được khơi dậy thông qua nhiều chương trình đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, các cuộc thi, diễn đàn và hoạt động truyền thông về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

Thứ ba, các thành phần của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh ngày càng được bổ sung và hoàn thiện cả về số lượng và chất lượng. Số lượng doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, doanh nghiệp khoa học và công nghệ ngày càng tăng. Đồng thời, các cuộc thi, chương trình, sân chơi về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo được tổ chức thường xuyên hơn, tạo môi trường thuận lợi cho các ý tưởng và dự án khởi nghiệp phát triển.

Thứ tư, mối quan hệ phối hợp giữa các chủ thể trong hệ sinh thái như cơ quan quản lý nhà nước, các trường đại học, viện nghiên cứu, doanh nghiệp và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp ngày càng được tăng cường. Trong đó, các trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo từng bước phát huy vai trò đầu mối kết nối; các trường đại học và cơ quan quản lý khoa học và công nghệ đóng vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ, tư vấn, thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

Thứ năm, nguồn nhân lực phục vụ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo được quan tâm phát triển. Đội ngũ nhân sự tham gia hỗ trợ và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo từng bước được đào tạo, bồi dưỡng và nâng cao năng lực. Số lượng cán bộ, giảng viên, chuyên gia và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp ngày càng tăng, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh.

3.3. Những hạn chế, tồn tại và nguyên nhân

Thứ nhất, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa còn phát triển chưa đồng bộ, thiếu sự tham gia hiệu quả của các đơn vị trong tỉnh.

Thứ hai, trên địa bàn tỉnh hiện nay thiếu các không gian khởi nghiệp, thiếu các trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp ngoài trung tâm của Trường Đại học Hồng Đức và Tỉnh Đoàn Thanh Hóa. Vườn ươm khởi nghiệp để hỗ trợ cho các doanh nghiệp, startup trên địa bàn tỉnh hầu như chưa có.

Thứ ba, các hoạt động kết nối còn tương đối ít, quy mô và phạm vi lan tỏa còn chưa đạt được như kỳ vọng; các doanh nghiệp, startup trên địa bàn tỉnh còn chưa kết nối, tham gia hiệu quả được các cuộc thi cấp quốc gia, quốc tế.

Thứ tư, vai trò của các trường đại học, cao đẳng, viện nghiên cứu trong phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo còn chưa rõ nét. Việc liên kết giữa nhà trường, viện nghiên cứu với doanh nghiệp còn chưa thực sự hiệu quả.

Thứ năm, hiện chưa có quỹ đầu tư mạo hiểm cấp tỉnh, thiếu cơ chế thu hút các quỹ đầu tư tư nhân, các nhà đầu tư thiên thần đầu tư vào các hoạt động, các dự án khởi nghiệp, startup trên địa bàn tỉnh.

Nguyên nhân những hạn chế còn tồn tại vừa nêu trong công tác phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo có thể đến do đây là một lĩnh vực rất mới đòi hỏi việc xây dựng hành lang pháp lý, cơ chế chính sách hỗ trợ phát triển phải được xây dựng đồng bộ. Ngoài ra, đây cũng là lĩnh vực rất khó vì “đổi mới sáng tạo” đòi hỏi một nền tảng kiến thức, khoa học kỹ thuật và cách làm khác biệt và trên thực tế kinh nghiệm thành công về phát triển hệ thống khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại Việt Nam cũng không có nhiều.

3.4. Một số kiến nghị phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa

Để hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa phát triển trong thời gian tới, nghiên cứu đề xuất một số kiến nghị sau:

Thứ nhất, cần xây dựng và ban hành kế hoạch tổng thể phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa trong giai đoạn tới, với định hướng rõ ràng về nhiệm vụ và giải pháp cụ thể để thúc đẩy hệ sinh thái phát triển hiệu quả. Tỉnh cần ban hành chính sách, cơ chế đột phá về phát triển khoa học công nghệ, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo để tạo thuận lợi cho hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo phát triển.

Thứ hai, tiếp tục đẩy mạnh xây dựng cơ sở hạ tầng cho hoạt động khởi nghiệp như xây dựng Trung tâm khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cấp tỉnh, xây dựng các vườn ươm khởi nghiệp, không gian sáng tạo, không gian trưng bày giới thiệu sản phẩm, phòng thí nghiệm, thử nghiệm sản phẩm để thúc đẩy các hoạt động. Có chính sách hỗ trợ các nhóm khởi nghiệp, các doanh nghiệp khởi nghiệp, doanh nghiệp nhỏ và vừa trong tiếp cận cơ sở vật chất, không gian làm việc trong giai đoạn đầu khởi nghiệp.

Thứ ba, cần thành lập các quỹ hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo từ nguồn ngân sách địa phương nhằm thúc đẩy các hoạt động KNĐMST trên địa bàn. Đồng thời, xây dựng cơ chế chính sách phù hợp để thu hút sự tham gia của các quỹ đầu tư quốc tế, quỹ đầu tư tư nhân và các nhà đầu tư thiên thần vào hệ sinh thái khởi nghiệp của tỉnh. Ngoài ra, xây dựng chính sách ưu đãi tín dụng hỗ trợ các doanh nghiệp khởi nghiệp, doanh nghiệp nhỏ và vừa tiếp cận các nguồn vốn một cách dễ dàng hơn.

Thứ tư, cần tăng cường vai trò của trường đại học, cao đẳng, các viện nghiên cứu và doanh nghiệp lớn trong hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tạo cơ chế kết nối giữa trường, viện và doanh nghiệp trong phối hợp nghiên cứu, chuyển giao khoa học công nghệ. Tỉnh ưu tiên dành ngân sách để đầu tư cho các trường đại học, cao đẳng, viện nghiên cứu, đầu tư hệ thống phòng thí nghiệm, phát triển trung tâm khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, xây dựng vườn ươm khởi nghiệp, không gian sáng tạo tại các trường đại học, cao đẳng.

Thứ năm, tiếp tục triển khai các chương trình đào tạo, huấn luyện về khởi nghiệp cho các đối tượng giảng viên, học sinh, sinh viên, các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh; xây dựng, hình thành mạng lưới chuyên gia, cố vấn về khởi nghiệp tại tỉnh Thanh Hóa. Nghiên cứu đưa nội dung khởi nghiệp đổi mới sáng tạo vào chương trình đào tạo tại các trường đại học, cao đẳng, các trường phổ thông.

4. KẾT LUẬN

Trên cơ sở phân tích thực trạng phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, bài viết đã đề xuất một số giải pháp để phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa trong thời gian tới như ban hành chính sách về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, phát triển hạ tầng, xây dựng quỹ hỗ trợ, tăng cường vai trò của các trường đại học, cao đẳng, viện nghiên cứu, tổ chức các hoạt động thúc đẩy khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Trong bối cảnh Đảng và Nhà nước đang triển khai những chính sách đột phá phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số nhằm tạo động lực tăng trưởng, phát triển kinh tế đất nước, việc xây dựng và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo góp phần phát triển kinh tế xã hội của địa phương sẽ là yếu tố quan trọng trong quá trình này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Chính trị (2024), *Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia*.
- [2] Bộ Khoa học và Công nghệ (2017), *Hướng dẫn xây dựng kế hoạch triển khai Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”*.
- [3] Lê Hoàng Bá Huyền, Lê Thị Lan (2023), *Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo - lý thuyết và thực tiễn*, Nhà xuất bản đại học Kinh tế Quốc dân, tháng 8/2023.
- [4] Nguyễn Thu Hương, Nguyễn Quốc Anh (2020), *Đánh giá mức độ phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở cấp độ địa phương*, Tạp chí Khoa học và Công nghệ - Đại học Đà Nẵng, số 8 năm 2020.
- [5] Lê Cao Thắng (2023), *Vài nét về hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở Việt Nam hiện nay*, Tạp chí nghiên cứu khoa học Công Đoàn, số 31 tháng 9/2023.
- [6] Thủ tướng Chính phủ (2016), *Quyết định số 844/QĐ-TTg ngày 18/5/2016 về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”*.
- [7] Thủ tướng Chính phủ (2017), *Quyết định số 939/QĐ-TTg ngày 30/06/2017 về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2017-2025”*.
- [8] Thủ tướng Chính phủ (2017), *Quyết định số 1665/QĐ-TTg ngày 30/10/2017 về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”*.
- [9] Nguyễn Hà Thị Quỳnh Trang (2018), *Xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo: Nhìn từ góc độ lý luận và thực tiễn*, Tạp chí Quản lý Chính sách Khoa học và Công nghệ, (4):2018.
- [10] Tỉnh ủy Thanh Hóa (2025), *Kế hoạch hành động số 266-KH/TU ngày 26/04/2025 thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia*.
- [11] UBND tỉnh Thanh Hóa, *Quyết định số 5060/QĐ-UBND ngày 25/11/2020 về việc phê duyệt đề án phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021 - 2025*.

- [12] UBND tỉnh Thanh Hóa (2021), *Quyết định số 5519/QĐ-UBND ngày 30/12/2021 về việc phê duyệt “Chương trình Hỗ trợ phát triển doanh nghiệp khoa học và công nghệ và hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025”*.
- [13] UBND tỉnh Thanh Hóa (2023), *Kế hoạch số 19/KH-UBND ngày 03/02/2023 về hỗ trợ thanh niên tỉnh Thanh Hóa khởi nghiệp, giai đoạn 2023 - 2030*.
- [14] UBND tỉnh Thanh Hóa (2024), *Quyết định số 752/QĐ-UBND ngày 19/02/2024 về việc phê duyệt giao nhiệm vụ hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa sử dụng ngân sách trung ương trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa năm 2024*.
- [15] UBND tỉnh Thanh Hóa (2025), *Kế hoạch 101/KH-UBND ngày 25/5/2025 thực hiện Nghị quyết số 71/NQ-CP ngày 01/4/2025 của Chính phủ và Kế hoạch hành động số 266-KH/TU ngày 26/4/2025 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia*.
- [16] <https://www.most.gov.vn/vn/tin-tuc/24913/he-sinh-thai-khoi-nghiep-sang-tao-cua-viet-nam-da-phat-trien-manh-me.aspx>.

DEVELOPING THE INNOVATION-DRIVEN STARTUP ECOSYSTEM IN THANH HOA PROVINCE

Le Duc Dat, Le Huy Chinh

ABSTRACT

At present, Thanh Hoa Province has demonstrated considerable attention by issuing a range of policies aimed at fostering the development of the innovation-driven startup ecosystem within the province. However, the outcomes of policy implementation in practice have yet to fully meet the requirements, expectations, and the inherent potential for innovative entrepreneurship in Thanh Hoa. This paper focuses on evaluating the achievements, identifying existing limitations and their underlying causes, and subsequently proposing several solutions to promote the further development of the innovation-driven startup ecosystem in Thanh Hoa Province in the coming period.

Keywords: *Ecosystem, startup, innovation, Thanh Hoa.*

* Ngày nộp bài: 23/5/2025; Ngày gửi phản biện: 3/6/2025; Ngày duyệt đăng: 30/1/2026